

3. Žalostno dejstvo, da se mnogi člani večernih zborovanj sploh ne udeležujejo, je dalo predsedniku povod, da je spregovoril nekaj prav ostrih, a potrebnih besed v predavanju »Kako povzdigniti skrajno slab obisk učiteljskih zborovanj«. Predavatelj, ki ga je sprejelo navzoče učiteljstvo z odobravanjem, je sledila daljša debata z določitvijo zborovanj meseca maja in junija.

4. Reforma šole je tokrat odpadla, pride pa na dnevni red prihodnjem zborovanju, ki se bo vršilo 15. maja ob 20. uri v risalnici I. mestne deklške osnovne šole.

5. Poročilo o izvenšolskem delu ljubljanskega učiteljstva se preloži na prihodnji občni zbor.

6. Predlogi in slučajnosti:

a) Tov. Kobal poda pregledno poročilo o finančnem stanju Učit. doma v Ljubljani ter poziva navzoče članstvo, da se udeleži običnega zbora dne 8. maja t. l. vsak, kdor nima ta dan dopoldne pouka. Člani zadruge so z odlokom od 26. aprila t. l. (P. br. 4028 pouka prosti).

b) Na vprašanje, kaj je storila organizacija za učiteljice, ki so poročene z učitelji ali drugimi državnimi uradniki, je pojasnil tov. Skulj, da je poverjeništvu najmanj petkrat stavilo tozadevni predlog ministrstvu prosvete in Savezu državnih uradnikov ter končno pripomnil, da je ta zahteva tudi v sedanjem načrtu novega šolskega zakona. Podpredsednica Mira Engelmanova dostavi, da so to zadevo vzele v roke tudi ženske organizacije.

+ ZBOROVANJE UČIT. DRUŠTVA ZA POL. SREZ LJUTOMER se je vršilo dne 4. maja 1929 pri Sv. Juriju ob Ščavnici.

Statistika: Število učiteljstva v okraju 100, število članstva 98, navzočih 59 (60%).

I. Situacijsko poročilo: Tov. predsednik iskreno pozdravi navzoče, posebno pa novovstopivše članice in člane ter jih bodri k vnetemu delu v šoli, pa tudi pri društvu. Nato se v lepih besedah poslovi od tovarišice Kristine Suler.

Po čitanju in odobritvi zadnjega zapisnika sledi kot dopolnilo poročilo tov. blagajničarke, kateri se da absolutorij in se ji tov. predsednik še posebej zahvali za njeno vzorno delovanje.

Došli dopisi so se prečitali in vzeli na znanje. Slavnostnega zborovanja slov. šolstva v mariborski oblasti se udeležijo tovariši Bračko. Proslave 40letnice ptujskega učiteljskega društva pa tovariši Horvatič. Fotografirani posnetki lepih šolskih stavb so se odposlali poverjeništvu.

Sledilo je zanimivo predavanje tov. Zernjava: »Dunajska šolska reforma s posebnim ozirom na osnovno in meščansko šolo«, in poročilo tov. Grudnove »O hospitacijah v posameznih razredih dunajskih šol«. Izvajanje obeh predavateljev so sledili navzoči z največjo pozornostjo in sta žela zaslužen aplavz.

II. Samoizobrazba: Tov. Tratar poda statistiko zborovanj posameznih krožkov in poziva članstvo k nadaljnjemu delu.

Ostala predavanja vsled pčlega časa odpadejo in se preložijo na prihodnje zborovanje, ostale točke vsled odsotnosti referentov odpadejo.

III. Prihodnje zborovanje se vrši dne 8. junija 1929 v Radnicah.

+ CELJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo dne 13. aprila t. l. v Celju.

Učiteljstva v okraju 168, članstva 162, navzočih 124, t. j. 76,5%.

Tov. predsednik se uvodoma v prisrčnih besedah spominja umrlega tov. Brinarja, ki je bil vrsto let neumorno delaven član društva in njegov odbornik, vzorno plemenit tovariš, impozantna postava v šolskem in javnem življenju, neomajen idealist. Članstvo smatra za svojo častno dolžnost, da postavi svojem nepozabnemu tovarišu nagrobni spomenik v viden znak spoštovanja in hvalečnosti za veliko njegovo delo v društvu. V ta namen se je izvolil poseben odsek.

Prečitala se je zahvala Nj. Vel. kralja društvu za izraze vdanosti. Poročila o stališču osrednje vlade v vprašanju uradniškega zakona, plač, šolstva in učiteljstva so se vzela na znanje. O običnem zboru mariborske Pedagoške centrale je poročala tov. Lj. Schreinerjeva. Na odborniško mesto tov. Brinarja je bil izvoljen tov. Sivka, računskim pregledovalcem pa tov. Kvačeva in Vertačnik.

Po debati (Voglar, Hajnšek, Gerlanc, Hudales i. dr.) so bile sprejete resolucije:

1. Na lanski pokrajinski skupščini v Celju je bil sprejet sklep, da bo delovanje poverjeništvu to leto usmerjeno zlasti v izboljšanje gmotnega položaja učiteljstva in bo temu stremljenju stalno služil tudi Učit. Tovariš, kar pa precej pogrčamo. Predlagamo, naj UJU v tem vprašanju nastopa povsem samostojno in le za učiteljske interese podobno kot sodniki, profesorji in pol. upravni uradniki, ki so dosegli zase precejšnje uspehe.

2. Uradniške organizacije naj ukrepejo korake, da preneha zmanjševanje naših prejemkov za poplavlence in nabavljatke za druge.

3. »Učiteljski Tovariš« naj ne ponatiskaje člankov inotic iz dnevnikov, ki so nam že davno znani (Uradniško vprašanje — Gospičev članek in replike). V takih slučajih naj bi uredništvo poskrbelo za članek, ki bi reagiral na podobna izvajanja. Denar ne zbirke naj bi se navajale le v skupnem znesku brez imen. Prihranjeni prostor naj bi se uporabil za važnejše notice. Obširnejša poročila o knjigah, ki se učiteljstva ne tičejo, naj bi izostala.

4. Predlagamo pov. UJU, naj se delo v krožkih osvobodi vsakega diktiranega ozkega okvirja. Študija sociologije, ki naj bi bil glavni smoter dela v krožkih, ni mogoče utesnjevati v neko enotno formo, temveč je sociologijo in druga aktualna pedagoška vprašanja mogoče študirati samo tam, kjer se kažejo v najbolj perečih slučajih, t. j. v krajih, kjer učiteljstvo deluje. Tako bi bilo delo v krožkih bolj intenzivno in podrobnejše. Krožki naj se torej čimbolj osvobodijo v izbiri snovi in obveznosti udeležbe.

Tov. Ernest Tiran je predaval »O reformi učiteljske izobrazbe v Avstriji in Nemčiji«. V obširno in temeljito zasnovanem referatu nas je seznanil z načinom in uspehi reformirane učiteljske izobrazbe zlasti v Nemčiji, nato pa je prešel k razmeram, ki vladajo v tem vprašanju pri nas. Izvajal je nujnost pravilne in splošne reforme naše izobrazbe, za njeno uresničenje je zahteval smotrene naše aktivnosti, kar vse je podkreplil z močno logiko in argumenti. Izredno učinkovito predavanje je izzvalo v članstvu globok vtis in iskreno odobravanje.

Sledil je razgovor o mnogih, največ šolsko upravnih zadevah. Izrazile so se želje, naj se tiskajo novim določbam odgovarjajoči matični listi; odpustnice naj bi imele tudi rubriko za celotne zamude; državni prazniki naj se končno veljavno določijo, v izjemnih slučajih naj se šolski upravitelji obveste pravočasno itd. Povdarjala se je tudi preoblastenost šolskih upraviteljev s pisarniškimi deli. Sklenilo se je, naj bi se junjsko zborovanje vršilo po možnosti skupno z laškim učiteljskim društvom v Laškem.

Ure, zlatnine in srebrnine na obroke

brez zvišanja cen pri urarju in juvelirju

M. JLGGERJEV SIN, Maribor

Gosposka ulica 15.

+ NOVOMEŠKO UČIT. DRUŠTVO je zborovalo 8. maja 1929 v Žužemberku.

I. Situacijsko poročilo: Učiteljstva v okraju 131, včlanjenih 106, navzočih 38, t. j. 35,85%.

Tov. predsednik pozdravi z zadovoljstvom navzoče, ki so se kljub veliki oddaljenosti udeležili zborovanja v tako lepem številu.

Došli dopisi so se prečitali in obravnavali.

Sklepi in predlogi:

a) Učiteljstvo se pritožuje, da prihaja dan za dnem polno knjig in publikacij od različnih založništev. Prisotni sklenejo soglasno: Učiteljstvo ni plačnik za nenaročene knjige. Pov. UJU Ljubljana naj založništva tozadevno opozori.

b) Pov. UJU Ljubljana naj vpliva na prosvetno oblast, da bo pri nastavljanju novega učiteljstva upoštevala v prvi vrsti volonterje (ke) in šele potem absolvente učiteljske, ki niso volonterji. Istotako naj skuša doseči, da se jim bo vštela učna doba in nakazala plača od dneva nastavitve.

c) Učiteljstvu naj se da možnost posejanja univerze, vse do tlej pa naj se da učiteljstvu, ki študira na pedagoških šolah, polne prejemke.

II. Samoizobrazba: Tov. Jankovič je poročal, da se je žužemberški krožek sestel 20. aprila 1929 v Žužemberku. Tov. Ambrožičeva je razmotrivala o smernicah zemljepisnega pouka, tov. Mervar pa o prehrani rastline.

III. Reforma šole: Tov. Hrovatova je podala prav skrbno sestavljen referat o socialni vzgoji, za kar je žela iskreno priznanje vseh navzočih.

IV. Izvenšolsko delo: Tov. predsednik je navduševal tovariše (ice) na hvaležno izvenšolsko udejstvovanje med narodom. S smotrenim izvenšolskim delom pripomoremo mnogo k procvitu in blaginji naroda!

V. Slučajnosti. Prihodnje zborovanje se bo vršilo 8. junija 1929 v Soteski. Referirala bo tov. Kozjekova »o šolski telovadbi«, tov. Mervar pa bo razmotrival o svojih doživljajih kot vojni ujetnik v Sibiriji.

+ KAMNJSKO UČIT. DRUŠTVO je zborovalo 20. aprila 1929 v Radomljah.

Statistika. Število učiteljstva v okraju 121, članstva 104, navzočih 57 (54,8%).

Tovariš predsednik pozdravi navzoče članstvo in predavatelja g. prof. E. Adamiča.

Samoizobrazba in reforma šole. G. prof. E. Adamič je predaval o Bolgariji, ki jo je posetil lani v počitnicah. Slikal nam je ta pri nas le površno znani bratski narod in njegovo domovino iz zemljepisnega, zgodovinskega in gospodarskega vidika. Pokazal nam je v krepkih potezih značaj in notranji živelj Bolgarov. — Za izborni predavanje je želel g. predavatelj obilo priznanja. Pri prihodnjem zborovanju v juniju bo na splošno željo članstva govoril o svojem potovanju kot takim.

Nato je g. sreski referent A. Lukežič nadaljeval svoje predavanje o pouku materinščine v delovni šoli. Govoril je o jezikovnem izkoriščanju berilnih sestavkov potom jezikovnih in govornih vaj. Bogatenje besednega zaklada vodi učence do samostojnega pripovedovanja. Velike važnosti je izpeljava besed, tvoritev sorodnih besed. Ves slovniški pouk pa naj bo nepriljen, prost ter priložnost. Referat je bil sprejet s splošnim zadovoljstvom. Sadovi pa se bodo pokazali ob praktični uporabi danih navodil.

Situacijsko poročilo. Tov. predsednik ugotavlja, da je le malo članov opravičilo svojo odsotnost pri zborovanju. Želeli bi bilo, da bi se odstotek navzočih dvignil.

Iz Špika.

- Zdravo!
- Zdravo!
- Odkod Vi prijatelj!
- Iz Špika.
- Pa koliko ste rabili?
- 5 ur.

— Saj ni mogoče! Jaz rabim 6—6½ ur, čeprav sem treniran in sem bil že trikrat gori.

— Tudi jaz sem rabil prej toliko časa, ampak odkar jemljem redno OVOMALTINE, rabim samo 5 ur, a počutim se kot bi plezal samo 3 ure.

OVOMALTINE

je najboljši vir telesne energije!

Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah, zavitek po 18/50 Din.

Zahtevajte, sklicujoč se na ta list, brezplačne vzorce od

Dr. A. WANDER d. d. ZAGREB.

26. maja 1929 dopoldne ob 10. uri bo pri Sv. Trojici odlikovanje tov. K. Igliča. Vabijo se vsi člani k tej slovesnosti.

Na vabilo »Učit. doma« v Ljubljani se sklene, da se tudi naše društvo udeleži dne 8. maja 1929 ob 9. uri izrednega zborovanja v Ljubljani. Zborovanje bo v zvezi z običnim zborom Učit. doma.

Društveni odbor je na svoji seji sklenil pozvati potom posebnega poziva vse tovariše (ice), ki še niso včlanjeni v organizaciji jugoslovenskega učiteljstva, da pristopijo. Obeta se, da dobimo v najkrajšem času nov šolski zakon, ki je eminentne važnosti za šolstvo in naš stan. Pri sestavi zakona se bodo merodajni žinitelji gotovo ozirali na želje in predloge UJU. — Zato ni moralno, da del naših tovarišev in tovarišic stoji ob strani, pač pa z veseljem sprejme vse ono, kar pribore s težkimi finančnimi in drugim žrtvami organizirani člani za ves stan.

Nekateri navedejo kot vzrok izstopa iz naše organizacije, da se jim je zgodila krivica pri podeljevanju služb. Organizacija pa ne more posredovati, če ne ve za želje in pritožbe posameznih članov. Obracajte se torej na odbor, katerega prva dolžnost je, potezati se za upravičene želje in zahteve svojih članov.

Stanovske zadeve. Tov. Rupnikova prosi v imenu društva učiteljice za prispevke za njih dom. V debato posežejo tov. Mayer, Stenovce, Arriglerjeva in Primožič, ki so vsi proti temu, da bi si učiteljice zgradile poseben dom. Saj je še za splošni Učit. dom premalo prispevkov.

Tov. Mayer se čudi, da v našem okraju 21 šol ni vpisalo naročil za Mladinsko Matice. Apelira na vse tovariše in tovarišice, da to važno akcijo trdno podpro.

Sprejet je bil predlog, da naj prosvetni oddelek pri velikem županu v Ljubljani reši zadevo poslovanja matičnih listov, da bodo vsa šolska upraviteljstva enotno uradovala z njimi.

Sprejet je bil predlog, da naj se odstopi za zadostno povečavo šolskega vrta zemlja, ki spada pod »agrarno reformo«, šolam za poizkusna zemljišča. Kjer tega ni, naj se v ta namen zemlja odkupi, oziroma razlasti.

Slučajnosti. Na vprašanje tov. Smoličkove, kako je s pisavo dnevnika, odgovori g. sreski referent, da je dnevnik še vedno obvezen in naj služi kot nekaka podlaga za razdelitev snovi.

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA KOZJANSKI OKRAJ je zborovalo dne 4. maja 1929 v Kozjem.

I. Situacijsko poročilo: Učiteljstva v okraju 46, članstva 31, navzočih 22, t. j. 71%.

Tovariš predsednik pozdravi vse navzoče, posebno še tov. Korbarjevo z željo, da skoro vstopi v naše vrste. Nadalje poziva vse članke, da pridejo k zborovanju točno.

Zapisnik zadnjega zborovanja se prečita in odobri. Došli dopis se je prečital in obravnaval. Tov. predsednik prosi tovariše, kjer imajo lepe šolske stavbe, naj pošljejo slike istih poverjeništvu.

II. Tov. Čermelj je predaval »O petju v osnovni šoli«. Povedal nam je po domače, pa vendar tako zanimivo, kako in kaj naj učimo otroke, da bomo imeli uspehe pri pevskem pouku. Tov. predsednik se mu najtopleje zahvaljuje za dobro in praktično predavanje.

Tov. Hernauss nam je povedal »O narodnem gospodarstvu«. Tov. predsednik se mu kot najdelavnejšemu tovarišu zahvali za skrbno in natančno izdelano predavanje ter se priporoča še »za kartografijo«.

III. Tov. Hernauss nam je poročal o samoizobrazbenih krožkih. V našem okraju so 3 krožki. Krožek Pilštanj je zboroval trikrat. Obravnavalo se je: »Otrok v predšolski dobi«, »Kulturni razvoj in žena«, »Sociologija kmetijskega stanu«. Članov 9, navzočih 8, 7, 7. Krožek Buče je zboroval dvakrat s temo »Učiteljeva osebnost«. Članov 8, navzočih vsi. Krožek Podsreda je zboroval enkrat. Razpravljalo se je o »Logaritmih«. Članov 14, navzočih 8 članov in 2 gosta.

Tov. Hernauss predlaga, da bi se vsi člani redno udeleževali krožkov in tudi vsi sodelovali, kajti le tako bodo krožki dosegli svoj namen.

IV. Tov. Potočnik poziva, da naj bodo tovariši (ice) v plačevanju članarine točni in redni, da ne bo zaostankov.

Za delegata za pokrajinsko skupščino se izvoli tov. Potočnik, za namestnika tovariš Slavec.

Tov. Hernauss predlaga sledečo resolucijo:

Dne 4. maja 1929 na učiteljskem zborovanju učiteljskega društva v Kozjem navzoči člani izjavijo, da so smatrali takrat, ko so se v vseh društvih pojavili protesti proti zlorabi § 71., da odstavev brez disciplinarnih razlogov ni bila pravilna in tov. A. Potočnik je to mnenje izrazil v resoluciji, ki je bila od društva sprejeta. Izrečno izjavljamo, da se s tem ni napravilo v društvu niti namanjši zmed.

+ LJUBLJANSKO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo v sredo 15. maja t. l. ob 20. uri v risalnici I. mestne deklške osnovne šole z običajnim dnevnim redom in predavanjem tov. Iv. Dimnika o načrtu šolskega zakona in prosvetnega programa.

Od 209 članov je bilo navzočih 81, t. j. 38,75%.

Predsednik otvori zborovanje, pozdravi navzoče, posebno še nekatere tovariše (ice) iz okoliških šol ter se takoj uvodoma spomni društvenega predavatelja pok. dr. Fr. Čibeja s pozivom, da se članstvo po možnosti udeleži pogreba. Mesto situacijskega poročila, ki se poda pri prihodnjem zborovanju, poroča g. dr. Fr. Mis o pomenu »Samaritanskega tečaja« za učiteljstvo. Po poročilu se je vršil kratek razgovor, katerega uspeh je sledeči: a) Priglasilo se je nad 20 članov. b) Predsedstvo izda na vse šole okoliščno s pozivom na sestanek vseh udeležencev v svrhu določitve urnika in priglasitve novih reflektantov.

Tov. Iv. Dimnik poda o načrtu šolskega zakona in prosvetnega programa zelo izčrpno, eno uro trajajoče poročilo, katerega je sprejelo učiteljstvo z odobravanjem. Po poročilu je dodal še nekaj pojasnil, nakar se mu je predsednik v imenu učiteljstva zahvalil. Vsled pozne ure je odpadla daljša debata.

Ker se nikdo več ni oglasil k besedi, niti stavlil kakega predloga, je zaključil predsednik zborovanje s pozivom, da se prihodnjega zborovanja, ki se bo vršilo dne 29. maja ob isti uri in istem prostoru, članstvo udeleži polnoštevilno.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Rokopisi, ki jih prejme uredništvo šole v sredo ne morejo priti isti teden v list, če so daljši, ker so tehniške zapreke v tem oziru. Tovariši naj jemljejo to v obzir in naj ne pošiljajo dopisov šole zadnji dan, ko bi jih lahko brez težko poslali že prej. V sredo sprejema uredništvo za istotedensko številko le nujne dopise, ki iz utemeljenih vzrokov niso mogli biti dostavljeni uredništvu prej.